

A برخه: د غوا پالني د مدیریت پژندگلو

دو هم لوست: د شپدو (لبنیاتو) د صنعت
پیژندنه

اصطلاح ګانی

- مصنوعی القاح Artificial insemination (AI) •
- غوبنینی Beef غواوی •
- کوچ یا غوری Butterfat •
- د غواکانو فرعی محصولات Cattle by-products •
- نسلگیری Crossbreeding •
- خشره کول Culling •
- Dairy Herd Improvement (DHI) د شیدو غواکاو د رمي یا گلی اصلاح کول •
- Out crossing د غیر سوچه نسل نسلگیری •
- Pure breeding د سوچه یا خالص نسل نسلگیری •
- Veal د هغه خوسکی غوبنیه چی له دری کالو څخه لب عمر ولري •

زه د خپلې گلې یا رمي د اصلاح لپاره څه ډول غواګانې انتخاب کرم؟

- د دې لپاره چې د گلې یا رمي د اصلاح کولو لپاره د خپلې خوبني او ناخوبني ځانګړتیاوو پیژنډلو توان ولرو
- تاسي باید چې د گلې یا رمي د اصلاح لپاره په پرلپسي توګه د نسګیرۍ له تخنیکونو څخه کار و اخلئ داسي چې د تنظیم شوو معیارونو د حالتونو په پام کي نیولو سره څاروي خشره او یا هم له گلې یا رمي نه جلا کړئ. د گلې یا رمي د اصلاح لپاره مختلف احتمالات کیدلی شي چې په نظر کي ونیول شي

زه د خپلې گلې پا رمي د اصلاح لپاره څه ډول غواګانې انتخاب کرم؟

● د نسلګیری په پروګرام کي دي په دقیقه توګه ریکارډ ونیوں شي. د خوراکي مصرف او د شیدو تولید له تاسي د گلې پا رمي په برخه کي مرسته کولی شي. د ریکارډ مقایسه پا پرتله کول له نورو ګلو پا رمو سره هم کيدلۍ شي چي د شیدو تولیدونکو سره د هغې د اصلاح په برخه کي مرسته وکړي.

زه د خپلی گلی یا رمی د اصلاح لپاره څه ډول غواړانی انتخاب کرم؟

☒ خشره کردن و دور کردن دائمی حیوانات ګله شما یک طروق موثر در کاروبار شما برای مفیدیت حیوانات میباشد . بعضی از چیزهای عمدہ که پیش از خشره کردن در نظر گرفته شده میشود عبارت اند از تولید شیر ، تاریخچه تولید مثل ، عمر حیوان ، مشکلات مضمون صحی ، سلوک حیوان زیرا که بعضی از انها لگد میزند و خطرناک هستند د ګلی یا رمی څخه په دائمی توګه د حیواناتو خشره کول یا لري کول ستاسې لپاره

زه د خپلې گلې یا رمي د اصلاح لپاره څه دول غواکاني انتخاب کرم؟

▣ طبیعی القاح لپاره د سخوندر استعمال په عوض مصنوعی القاح کول یو بل احتمال دی چي باید په نظر کي ونیول شي. (Artificial insemination) AI یا مصنوعی القاح له یوی جلا لاري نه عبارت ده چي په هغې کي سperm له تخمی سره په اړیکه کي کېږي. هر کله چي مصنوعی القاح نه کار اخستل کېږي په هغې کي کیدلی شي چي له سل ګونو نورو ورکونکو (donor) څخه sperm انتخاب کړل شي.

▣ تاسي کولی شي چي له مونث اولاد سره یو پلار مشاهده کړي او په هغې کي دا تعین کړئ چي کومي ځانګړتیاوې په کي شتون لري چي د گلې په اصلاح کي بنایي موثر واقع شي. د مصنوعی یو له زیانونو څخه د غویمی غوا کلک نیول دي او د هغې ور د القاح لپاره ستونزمن او ډیر وخت ته اړتیا لري. د سخوندر ساتل ستاسي جنتیکي اندازه محدودوي ولاکن د وخت له ضایع کيدو نه مخنيوی کوي ځکه چي په ګله یا رمه کي د سخوندر خوشی کول تاسو د غویمتوب په تشخيص کي مرسته کوي.

زه د خپلې گلې يارمي د اصلاح لپاره څه ډول غواګانې انتخاب کرم؟

pure breeding حیواناتو د گلې يارمي د اصلاح لپاره د خالصو يا سوچه نسلونو پواسطه نسلگیري کول يوه بله لاره ده. د خالصو نسلونو نسلگیري کول عبارت دي د يوه خالص نسل یوهای کول له بل خالص نسل سره. د خالصو نسلونو د نسلگیري پواسطه تاسي کولي شی چي خپله گله يارمه د نیکونو (بنخینه او نارینه) د شجري په یادښت کولو سره اصلاح کري. که چيري تاسي د خالص نسل د نسلگیري دا سیستم په کار وړی نو باید چي له جنیتك سره بلدتیا ولری ترڅو چي تاسي د اولاد نسل په اصلاح کي له غوره والدینو څخه استفاده وکړئ.

زه د خپلې ګلې یا رمي د اصلاح لپاره څه ډول غواړاني انتخاب کرم؟

د غیر خالص نسل نسلگیری ده چي دا هم د نسلگیری Out crossing ډوله یوه بله ګټوره لاره ده. اوټ کراسنګ د هغو دوہ نارینه او بنځینه لپاره یوه یو ځایوالی نه عبارت دي کوم چي له عین نسل څخه نه وي. دا یوه خارو یو له یو ځایوالی نه عبارت دي کوم چي له تاسی سره د هغه نسل په دوہ رګه کولو کي مرسته اسانه لاره ده ترڅو چي له تاسی سره د هغه نسل په دوہ رګه کولو کي مرسته وکړي کوم چي تاسی Out crossing ګړي دي .

زه د خپلې گلې یا رمي د اصلاح لپاره څه ډول غواکاني انتخاب کرم؟

- **Cross breeding** یا د مختلفو نسلونو له نسلګیری نه عبارت ده چي د غواوو یو نسل له بل پیژنډل شوی او مشهور نسل سره یوځای کېږي د بیلګي په توګه د هولستین (Holstein) یوځای کول له جرسي (Jersey) سره.
- کراس بریدینګ پېړي زیاتې ګټي لري لکه لوړ تولید او د نارو غيو په وړاندې مقاومت لرل.
- د دې کار زیانونه دا دې چي نه شي کيدلې څاروی راجستر شي ټکه چي هغه خالص نسل نه وي او همدارنګه دا ستونزمنه ده چي دا وړاندیز وشي چي د هغې اولاد به څرنګه وي.

د شیدو ورکونکو غواړکانو د مارکیټ لپاره ځنې احتمالات کوم دي؟

شیدي Milk

- A : د دې لپاره چې شیدي د مختلفو محسولاتو په توګه تر استفادې لاندي نیول کېږي. که چېري تاسي خوراکه یا غذا مقایسه کړئ نو شیدي یو له هغو خوراکو نه ذې چې په مارکیټ کې پېر قيمته نه دې شیدي د خوسکي له لوړۍ تولید نه وروسته په لاس راخي.
- غوا د شیدو د تولید ته دوام ورکوي که چېري تاسي هغه یه تاکلی وخت سره ولوشي او د هغې لپاره متوازنې خوراکه ورکړئ هر ګله چې غوا شیدي کمي کري نو باید چې د بیا حل لپاره نسلګيري شي ترڅو چې بیا بچې وزیزوی او ډیرې شیدي تولید کري.
- ځنې له تولیدونکو څخه د شیدو د زیات تولید لپاره د Bovine growth hormone (BGH) هورمون څخه استفاده کوي .

د شیدو ورکونکو غواړکانو د مارکېټ

لپاره Ҳنې احتمالات کوم دي؟

د Ҳوان خوسکي له غوبني نه عبارت ده چې هغه په ګله یا رمه کي د نورو حیواناتو د Ҳاي نیونکي په توګه تر استفادې لاندي نه نیول کېږي.

د Veal خوسکو ته باید Ҳانګړۍ خوراکه ورکول شي ترڅو چې د غوبني رنګ یې په ګلابې روښانه رنګ سره وساتل شي. د Veal ځاروې اکثره له درې میاشتو څخه لب عمر لري او یوازې ورته شیدې د خوراکي په توګه ورکول کېږي.

د شیدو ورکونکو غواړکانو د مارکېټ

لپاره ځنی احتمالات کوم دي؟

C Beef (بیف) : د غواله غوبني نه عبارت ده. هرکله چې یو حیوان په نسبی توګه پیر عمر ولري، د مثل تولید او تولید ستونزې ولري، نور نو ګټور نه دي او بايد چې حلال ځای ته ولېردول شي او له هغې نه غوبنه په لاس راولېل شي که چېر ذکر شوی اولاد د نسلګیرۍ د پروګرام لپاره نه سائل کېږي نو له هغې خخه هم د غوبني په توګه کار اخستل کېږي البتہ هغوي تر یو مودې پوري تغذیه کېږي او له هغې نه وروسته د غوبني او نورو محصولاتو په منظور ګه پوستکۍ، سوم، او نورو غرو لپاره حلال ځای ته لېږي .

د شیدو ورکونکو غواړکانو د مارکېټ

لپاره Ҳنې احتمالات کوم دي؟

Cattle by product : D
د غواړکانو فرعی محصولات: دا
محصولات د غواله مختلفو برخو نه جوړیزی لکه جسد، غوري،
هدوکي، غدي، کولمي، مغز، زره او Ҳنې نور Ҳایونه. له Ҳنیو
محصولاتو څخه کيدلى شي چي د پیشوګانو او سپیانو لپاره خوراکه
جوړه شي. Ҳنې د درمل جورولو لپاره، شیریني بابو لپاره او د
(فیشنیني موادو لکه د شوندو د سرو کونکي) Cosmetics په حیث
او همدارنګه د فرنیچر او کالو په توګه تر استفادې لاندي نیوں
کېږي.

کوم نسلونه د شبودو د تولید لپاره

استعمالپزی؟

- هولستین غواگانی Holstein
- هولستین سری او سپینی Red and White Holstein
- غواگانی
- ایر شایر غوا Ayrshire
- برن سویس غواگانی Brown Swiss
- Guernsey
- Jersey
- Milking Shorthorn

Holstein

provided by Hoard's Dairyman

- د هولستین (Holstein) غواکانی د شیدو له پیرو مشهورو غواکانو څخه شمیرل کیري

- د هولستین کلمه Holstein په لنده توګه Holstein-Frisian ده او د لومری چل لپاره په نیوزلند کي رامنځته شوي ده
- دا د تورو او سپینو رنگونو لرونکي دي او لویه جهه لري.

- د بنخينه جنس وزن يې ۶۷۵ کيلوگرامو تهولي د سخوندر او يا هم نارينه جنس وزن يې تر ۱۰۰۰ کيلوگرامو پوري رسيري د هولستین د لوی نسل ګته دا ده چي د ذکر شوي غوا شيدي په منځني توګه پير زياتي نسبت نورو نسلونو ته.

- د دی نسل د شیدو د پروتین او غورو اندازه کمه وي کوچ يې د شیدو غوريو له ساده شکل نه عبارت دي.

سپینه او سره رنگي هولستين غوا

- هغه هولستين چي سپين او سور رنگ لري له هغه هولستين نه چي تور او سپين رنگ لري تکامل يې کري دي او تول صفتونه يې په غير د رنگونو له توپير نه سره ورته دي.
- دا تول د لوی جوئی حيوانات دي، زياتي شيدي ورکويولي د پروتين او کوچو اندازه يې نسبت نورو نسلونو ته کمه وي.

اير شاير غواگاني

- د اير شاير(Ayrshire) غواگاني
له سکاټلند نه سرچينه اخستي ده
رنګ يې له روښانه نه تور سور يا
گیلاسي ته ورته، نصواري او سپين
له نورو رنګونو سره ترکيب شوي
وي.
- ڇني نوعي يې پرته له بنکرو څخه
دي.
- دوي د دي لپاره چي ساق او پېنۍ يې
قوى دي نو د څر کولو بنه توان
لري او د قوي او غوره غولانخي
لرونکي دي چي له همدي کبله
مشهور دي.

provided by Hoard's Dairyman

برون سویس غواکانی

- د برون سویس (Brown Swiss) شیدي ورکونکي غواکانو د سویزرلیند له الس نه ریننه اخستي ده
- دوي يواخي له هولستين په نسبت پروتين او غورو بنه توليد لرونکي (brown) دي او د بشپر نصواري (brown) رنگ ، له پير روښانه نه تياره نصواري رنگ لرونکي دي.
- دواره پوزه او ژبه يې تور دي او اوربوز يې د روښانه رنگ لرونکي دي.

provided by Hoard's Dairyman

گرنسي غواکاني

- د گرنسي (Guernsey) غواکانو له گرنسي جزيري نه منشا اخستي ده رنگ يي نصواري يوهائي له سپين سره او تاکلی رو بنانه وي.
- د دي نسل خوسکي نسبت د نورو نسلونو خوسکو ته د جسامت له مخي واره دي.
- دوي د شيدو په رنگ کي شهرت لري له دي کبله چي د هغوي شيدي نسبت نورو نسلونو ته طلايي رنگ لري.
- د دي نسلونو شهرت مخ په کمدو دی سره له دي چي د وړوکۍ جسم لرونکي دي، حيوان ارام دی او کار کول ورسره اسان هم دي.

provided by Hoard's Dairyman

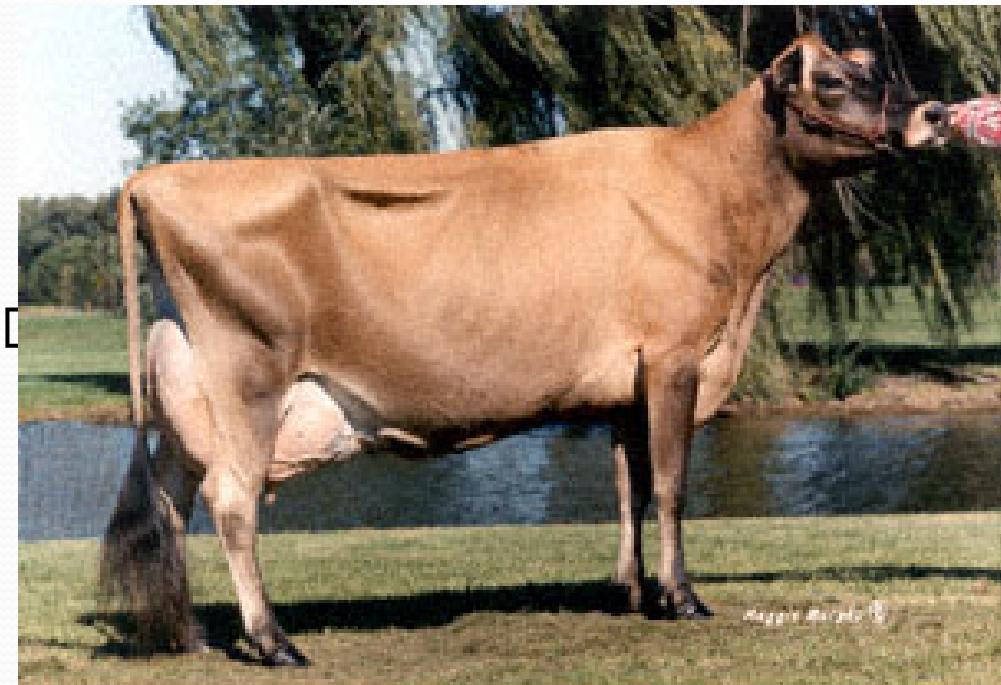
جرسى غواکانى

د جرسي (Jersey) غواو له جرسى

جزيري څخه منشا اختسي ده دوي د رنگونو له پلوه د مختلفو رنگونو لرونکي دی ولی په نصواري، سپين ته نژدي، خاورين، سپينو خالونو او پرته له خالونو څخه وي.

دا نسل د کيفيت له مخي بنه او محکمه غولانځه لري چي له همدي کبله مشهور دی. سره له دی چي د شيدو اندازه يې نسبت نورو نسلونو ته کمه ده ولی د کوچو Butterfat اندازه يې نسبت نورو نسلونو ته زياته ده.

د دي نسلونو شهرت په دي وروستيو کلونو کي زيات شوي دی

[provided by Hoard's Dairyman

شارت هارن شپدی ورکونکی غواگانی

provided by Hoard's Dairyman

- د شارت هارن (Shorthorn) شیدو غواوی یا هغه غواوی چي لند بنکرونه لري له انگلیند نه یي منشا اخستی ده
- او د تور او سپین مخلوط رنگ لرونکی دی یوازی سور او یا یوازی سپین هم وي دا نسلونه له هر نوعه شرایطو سره بنه توافق کوي
- او د شیدو تولید یي نسبت د غوبني تولید ته زیات تر استفاده لاندی نیول کیری

خلاصه پا لندیز | بیا کتنه :

- د ګلې یا رمي د اصلاح لپاره د شیدو ورکونکو غواګانو انتخاب یا تاکنه
- د لبناټو لپاره د مارکیټینګ(بازارموندني) د امکاناتو روښانه کول
- د شیدو ورکونکو غواګانو د اوو عمده نسلونو پېژندګلو کومي چې د شیدو لپاره استفاده ورڅه کېږي.